כא א ב מיי׳ פט"ו מהל׳ טומאת מת הלכה ד:
כב ג ד מיי׳ שם הל׳ ג:
כג ה מיי׳ פט"ז מהל׳ שבת הל׳ כא סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי׳ שסב סעיף ס השמיטו הא דמלח ורבב ע"ש:
כד ו ז מיי׳ פ"ט מהל׳ שכנים הל׳ ג סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי׳ קנה סעיף ז:
כה ח ט מיי׳ שם הל׳ יא סמג שם טוש"ע ח"מ סי׳ קנה סעיף א:
כו י מיי׳ שם הל׳ יב טוש"ע שם סעיף ג:
כז כ מיי׳ שם הל׳ יא טוש"ע שם סעיף א:
כח ל מיי׳ שם הל׳ יב טוש"ע שם סעיף ג:
כט מ נ ס מיי׳ שם הל׳ יג וטוש"ע שם סעיף ג:
ל ע פ צ מיי׳ שם הל׳ יב וטוש"ע שם סעיף ג:
לא ק מיי׳ שם פ"ו הל׳ יב סמג שם טוש"ע ח"מ סי׳ קס סעיף ג:

דלית בה שיעורא א) כדתנן חרס כדי ליתן בין פצים לחבירו בלי חרס חזי ליה? אדמיטנף, חזי לאומנא? בדמנקב ספר תורה חזי למקרא? גבבלוי, והא בעי גניזה? דשם תהא גניזתה. ב)(ואמר) רב הבכל עושין מחיצה חוץ ממלח ורבב ושמואל אמר אפילו מלח, אמר רב פפא ולא פליגי הא במלח סדומית הא במלח איסתרוקנית, והשתא דאמר רבה ועושה אדם שני צבורי מלח ומניח עליהם קורה שהמלח מעמדת את הקורה והקורה מעמדת את המלח אפי׳ מלח איסתרוקנית ולא פליגי הא דאיכא קורה הא דליכא קורה: מרחיקין את הריחים ג׳ מן השכב שהן ארבעה מן הרכב וכו׳: מאי טעמא? ומשום טיריא, והא תניא ושל חמור שלשה מן האיסטרובילא שהן ארבעה מן הקלת התם מאי טיריא איכא? אלא משום קלא: ואת התנור שלשה מן הכליא שהן ארבעה מן השפה: אמר אביי שמע מינה כליא דתנור טפח נפקא מינה למקח וממכר: **מתני׳** ג) חלא יעמיד אדם תנור בתוך הבית אלא אם כן יש על גביו גובה ארבע אמות, היה מעמידו בעלייה צריך שיהא תחתיו מעזיבה שלשה טפחים ובכירה טפח טואם הזיק משלם מה שהזיק ר׳ שמעון אומר לא אמרו כל השיעורין האלו אלא שאם הזיק פטור מלשלם. ד) ילא יפתח אדם חנות של נחתומין ושל צבעין תחת אוצרו של חבירו ולא רפת בקר, ה) באמת ביין התירו אבל לא רפת בקר: **גמ׳** והתניא בתנור ארבעה בכירה שלשה אמר אביי כי תניא ההיא, כבדנחתומין, ו) דתנור דידן כי כירה דנחתומין (א) דמי: לא יפתח חנות וכו׳: ז) תנא לאם היתה רפת (ב) קודמת לאוצר מותר מבעי אביי כיבד וריבץ לאוצר מהו, ריבה בחלונות מהו, (ג)(אכסדרה תחת האוצר מהו) בנה עלייה על גבי ביתו מהו, תיקו, בעי רב הונא בריה דרב יהושע תמרי ורמוני מאי? תיקו: באמת ביין התירו וכו׳: תנא פביין התירו מפני שמשביחו ולא רפת בקר מפני שמסריחו אמר רב יוסף צהאי דידן אפילו קוטרא דשרגא נמי קשיא ליה א"ר ששת קואספסתא כרפת בקר דמיא: **מתני׳** רחנות שבחצר יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן מקול הנכנסין ומקול היוצאין ח) אבל עושה כלים יוצא ומוכר בתוך השוק ט) ואינו יכול למחות בידו ולומר לו איני יכול לישן לא מקול הפטיש ולא מקול הריחים ולא מקול התינוקות: **גמ׳** מ"ש רישא ומ"ש סיפא? אמר אביי סיפא אתאן לחצר אחרת א"ל רבא אי הכי ליתני חצר אחרת מותר אלא אמר רבא סיפא

דלית בה שיעורא. והוי כמאן דליתא: **חרס.** לענין הוצאת שבת: **כדי ליתן בין פצים לחבירו.** פצימי חלונות שבכותל מרחיקין זה מזה ברוחב החלון ליכנס האורה בין כל אחד ואחד וטתן בחומה למטה ולמעלה חרס רחב בין זה לזה וטח בטיט והחרס עב והוי שם כאבן: **וכא בעי גניזה.** ומסלקו לגנזו: **חוץ ממלח ורבב.** מפני שהמלח מתפזר והרבב ניתך כשמתחמם: **מלח סדומית.** עבה וקשה כאבן: **שני צבורי מלח.** גבוהים עשרה אצל כותלי מבוי ומניח שני ראשי קורות המבוי עליהן שכובד הקורה מעמיד את המלח: **ושל חמור.** ריחים של חמור: **איצטרובלא.** הוא מושב הריחים שבתוך קליפת העץ שקורין לרק"א: **קלת.** היא אפרכסת שקורין טרוויימורי"ר: **מאי טיריא איכא.** ריחים קטנים וקלים הן ואין הקרקע מרעיד בגלגולו: **משום קלא.** י"מ קול הנהגת החמור וי"מ קול הריחים: **מתני׳ אלא אם כן יש על גביו.** חלל גובה ארבע אמות מפי התנור עד התקרה כדי שלא יאחוז האור בתקרה: **עד שיהא תחתיו מעזיבה.** אשטרי"ך בלע"ז טיח קרקע ג׳ טפחי׳ שלא תבער תקרה התחתונה של עלייה ועל גביו ד׳ אמות: **ובכירה מעזיבה טפח.** אף היא כלי חרס ששופתים קדירה על חללה ואין עושין בתוכה היסק גדול כמו שעושין בתנור: **ואם הזיק.** אחר (ד) עשייה שם כל השיעורין הללו משלם מה שהזיק ואעפ"כ מעכבין עליו השכנים להרחיק בכל השיעורים הללו שמא ידליק בתיהם ואין לו מה לשלם: **ביין התירו.** אם היה אוצר של יין התירו לפתוח תחתיו חנות של נחתומין ולבעין שאין העשן קשה ליין: **אבל לא רפת בקר.** שהריח קשה ליין: **גמ׳ והתניא.** לענין מעמידה בעלייה בתנור ארבעה מעזיבה מתחתיו ובכירה שלשה: **כדנחתומין.** שמסיקין אותו תמיד וכן הכירה בכירת נחתומין: **תנור דידן.** דיהב ביה תנא דמתני׳ שיעור ג"ט ככירה דנחתומין דמי: **כיבד וריבץ.** כגון לצורך האוצר ולא הספיק להכניס בו תבואה עד שפתח זה חנות תחתיו מי הוי כקודם לאוצר או דילמא לא דכיון דכיבד וריבץ הוי כקידם האוצר: **ריבה בחלונות.** בעלייתו דגלי דעתיה שלאוצר הוא עשוי שיכנס לו אויר שלא ירקב התבואה: **בנה עלייה על גבי ביתו.** על גגו ורגילין היו לבנות שם לאוצר מהו, את"ל ריבה בחלונות לאו הקדמה הוא היכי דכולי בכינא להכי עביד מאי: **תמרי ורמוני.** הכניס שם תמרים ורמונים מי הויא התחלת אוצר או דילמא אין אוצר אלא בתבואה ויין ושמן: **והאי דידן.** יין שלנו אפילו עשן העולה מן הנר קשה לו: **אספסתא.** שחת של תבואה: **כרפת בקר דמיא.** מחמת שהוא לח (ה) (ומתחמם ומעלה סרחון: **מתני׳ ולא מקול התינוקות.** קא סלקא דעתך תינוקות הבאים לקנות יין ושמן וכל דבר הנמכר בחנות: **גמ׳ מאי שנא רישא.** דקתני יכול לומר איני יכול לישן מקול הנכנסין והיוצאין וסיפא קתני אינו יכול לומר לו איני יכול לישן מקול התינוקות: סיפא

דלית בה שיעורא. פירוש דאין שיעור לחספא למעט מפותח טפח ולא גרסינן כדתנן דמה ענין זה לשיעורי שבת אלא וכדתנן בוי"ו וה"פ ואמאי מלח ממעט הא כי שקיל חספא כשילטרך לו יסיר גם המלח כדי שלא יזיק את הכותל והא מייתי וכדתנן כלומר דמיירי נמי דלית ביה כדי ליתן בין פצים לחבירו דאין ראוי לכלום ולא שקיל ליה ואית ספרים דלא גרסי חספא גופיה תיהוי אלא גרסינן ותיפוק ליה משום חספא כלומר ותיפוק ליה שיסיר המלח כשיסיר חספא ומשני דלית בה שיעורא כדתנן כו׳ ולא שקיל ליה: **ושל** חמור שלש מן האיצטרובלא. פי׳ רבינו חננאל דבשל חמור ליכא טיריא דאין חמור טוחן בה אלא חמור קורא לבנין העצים העושים את הריחים כמו שמצינו דעצים העושים נקראים חמור כמו העץ שהמטה מוטלת עליו כדתנן (כלים פי"ח מ"ג) נקליטי המטה וחמור טהורים וכן העץ הסובל שידה תיבה ומגדל נקרא חמור דתנן חמור שתחת המלבן וספסלים שתחת הרגלים טהור וכן עץ שהגפת סומך עליו נקרא חמור דתנן (שם פי"ד מ"ג) חמור של נפחים (ו) טמא וכן הריחים הבנין עשוי כמין כסא ועליה ריחים וזהו אילטרובל והאדם יושב כנגד׳ במקום גבוה ורגליו (ז) מרווחת למטה ומסבב הגלגל ברגליו וטוחן ולית ביה טיריא אלא קול בעלמא אבל בריחים שאדם טוחן בידיו או בגופו אית ביה כדנוד והיא טיריא ולר"י נראה דשל חמור נמי טוחן ביד אלא (ח) כשהוא על גבי בנין כדתנן במס׳ זבים בפרק רביעי חמור של ריחים ושל יד והא דתניא בתוספתא בפ׳ קמא דמכילתין מרחיקין הריחים של יד שלשה מן השכב שהן ארבע מן הרכב ושל חמור שלשה מן האילטרובל שהן ארבע מן הקלת לא משום דבשל חמור אין טוחנין ביד אלא סתם של יד אין בהן חמור אלא ע"ג קרקע ולכך קתני בתר הכי ושל חמור אבל תרוייהו טוחנין ביד: **שמע** מינה כליא דתנור טפח. הא דלא קאמר נמי לעיל ש"מ שכב דריחים נמי טפח לפי שהיה פשוט להם איך היה: **תנור** דידן ככירה דנחתומין דמי. כל אחד היה עושה תנור שלו כפי מה שהיה רוצה גדול או קטן אבל כירות של נחתומין היו כולן שוות והיו בקיאין בהן ונפקא מינה למקח וממכר: **מאי** שנא רישא ומאי שנא סיפא. השתא ס"ד דתינוקות דסיפא היינו שבאין לקנות בחנות ומשום הכי פריך מ"ש אבל מפטיש וריחים לא פריך דאין שם נכנסין ויוצאין דמי שיש לו חטין לטחון טוחן לבעל הריחים (ט) וכן פטיש:

◆

רבינו גרשום

ומשני דלית ביה שיעור. מש"ה לא חייץ: בין פצים לחבירו. כעין שסומכין את הקורות המוצעות על הקרקע כדי שלא יעקלו ומשימין תחת הקורה חתיכה של חרס לסומכן כמו שאנו רגילין לעשות באבנים: וכלי חרס נמי חזי ליה ושקל ליה ואמאי ממעט בחלון דאגב דצריכי לכלי נקט ליה עם המלח. ומשני דמיטנף דלא חזי: הוי לאומנא. לקבל בו דם: שם תהא גניזתו ומבטל ליה ולא שקל ליה: רבב. שומן: מחיצה. אי לענין שבת אי בפני הטומאה: מלח נמי (א) מפשר כמים. מלח סדומית שעב הוא ואינו יפה ודאי עושין בו מחיצה לענין שבת משום דקא מבטל ליה ולא חזי אבל מלח אסתרוקנית שדק הוא לא מבטל ליה ואין עושין בו מחיצה: עושה אדם. לגבי מבוי. וקורה מעמדת את המלח שמכבשתו ומגנת עליו מן הגשמים. הא דאיכא קורה עושין בו מחיצה מפני שהקורה מעמידתו: **פיסקא** משום טיריא. שמזעזע הכותל מחמת בנין הרחיים הקבועין סמוך לכותל וי"א טיריא המיית הרחיים קשה לכותל. והני רחיים (ב) שמחזיר מחזיר ג"פ מן האצטרוביל קרי התחתון שכב הרחיים של חמור ורכב קרי קלת: מאי טריא איכא הא לא קביע בנינו בקרקע ולא מזעזע הקרקע ואמאי מרחיקין אלא משום קלא של רחיים שקשה לכותל מרחיקין הבא נמי משום קלא: לא יעמיד אדם תנור בתוך הבית. אם העליה שעל גבי בית היא של חבירו אא"כ יש על גביו של תנור ועד העליה ד׳ אמות מפני הלהב שלא ידליק העליה: היה מעמיד. התנור בעליה שלו ותחת העליה בית של חבירו לא יעמידנו עד שיהא תחתיו מעזיבה ג׳ טפחים כדי שלא יזיק לבית של חבירו. ואפ"ה אם הזיק משלם מה שהזיק דפחות מן השיעור הזה ג) אין יכול לדוחקו אבל מן השיעור הזה יכול חבירו לעכב עליו אבל מן השיעור הזה אין יכול לדוחקו: והתניא בתנור. בעינן ד׳ טפחים ובכירה ג׳ והיכי קתני מתני׳ היה מעמיד בעליה עד שיהא תחתיו ג׳ ובכירה טפח כי תניא ההיא שיעור גדול בכירה ותנור של נחתומין משום דאיכא היסק גדול לא סגי אלא באותו שיעור דתנור דידן לא בעי אלא ג׳ טפחים ככירה של נחתומין: **פיסקא** בעי אביי כיבד וריבץ לאוצר. שהיה בדעתו לשום שם תבואה ולא הספיק לשום שם תבואה עד שבנה אידך רפת בקר שלו מהו. מי אמרי׳ הא שכיבד וריבץ כמאן דכבר אצר שם תבואתו דמי ולא היה רפת קודם. ובאחר שכיבד וריבץ זה לא יפתח אידך רפת שלו ואם ת"ל הואיל דכיבד וריבץ זה לא יפתח אידך רפת בקר הא קמיבעיא לן ריבה חלונות באוצר כדי שיכנס הרוח באותן חלונות כדי לייבש תבואתו מהו. מי אמרי׳ הואיל דריבה לא יפתח אידך רפת בקר או דילמא הואיל דעדיין לא אצר בו כמו דלא עביד ולא כלום הוא ומצי למפתח דהוי ליה קדים: בנה עליה על גבי בית. סתם דלא ידעי אי לצורך אוצר בנאו או לא מאי: תמרי ורמוני. דלא מזיק להו הבלא אצר זה באוצרו מהו. מי אמרי׳ הואיל וכבר אצר בה תמרי ורמוני עדיין דעתו לאצור שם תבואה ולא יפתח או דילמא הואיל ועדיין לא אצר דבר דמזיק ליה הבלא מצי למפתח דהוה ליה קדים תיקו: באמת ביין התירו. לפתח חנותו תחת אוצר של חבירו מפני שמשביח הבלא והעשן: האי יין דידן אפי׳ קוטרא [דשרגא]. עשן הנר קשה ליה: ואספסתא. חזיו למיתן תחת אוצר יין של חבירו שהוא מתחמם מחמת שהוא לח ומסריח וכרפת בקר דמי: **פיתקא** חנות שבחצר השותפין. אם רוצה חבירו לפתוח שם חנות יכול חבירו לעכב עליו ולומר ליה איני יכול לישן מקול הנכנסין ויוצאין בחנות לקנות אבל רשאי לעשות כלים בתוך החצר ויוצא ומוכרן: ולא מקול התינוקות. משמע ליה עכשיו תינוקות שבאין לקנות ממנו חפצים כעין שרגילין בני אדם לשלוח תינוקות בשליחותן* מש"ה מקשה ליה בגמ׳ מ"ש רישא דקתני יכול חבירו למחות ולומר לו איני יכול לישן מפני הנכנסין והיוצאין ומ"ש סיפא דקתני אין יכול למחות בידו לא מפני

א) שבת פב. ביצה לט.: ב) [צ"ל אמר]: ג) ב"ק סא: ב"מ קיח: ד) לעיל יח.: ה) [בכלאים פ"כ מ"ב ובתרומות פ"כ מ"א ובב"מ נס: במשנה איתא באמת אמרו]: ו) גי׳ ר"ח [לפי פי׳ תוס׳ ותנור]: ז) [לעיל יח.]: ח) [בססמ"ש ל"ג תי׳ אבל]: ט) [בססמ"ש אבל אינו יכול]:

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ׳ כי כירה דנחתומין דמי לא: (ב) שם רפת בקר קודמת: (ג) שם ריבה בחלונות מהו בנה כצ"ל ותיבות אכסדרה תחת אוצר מהו נמחק: (ד) רש"י ד"ה ואם הזיק אחר שהיו שם: (ה) ד"ה כרפת וכו׳ שהוא לח מתחמם כצ"ל ואות ו׳ נמחק: (ו) תוס׳ ד"ה ושל וכו׳ של נפחים טמא וכן: (ז) בא"ד ורגליו מתותות למטה ומסבב: (ח) בא"ד טוחן ביד אלא שאלא כצ"ל ואות כ׳ נמחק: (ט) ד"ה מאי וכו׳ לבעל הריחים וטוחן וכן פטיש:

א) [נראה דצ"ל חוץ מרבב ומלח רבב משום שניתך כשמתחמם מלח נמי מפשר כמים]. ב) [אולי צ"ל והני ריחים של חמור מרחיק ג׳ טפחים מן האלטרוביל וד׳ מן הקלת והתחתון שנקרא שכב קרי אלטרוביל והרכב קרי קלת]. ג) [ונראה דצ"ל דפחות מן השיעור הזה יכול חברו לדחקו ולעכב עליו אבל כשמרחיק כשיעור זה אינו יכול לדוחקו ולעכב עליו]

אוצר יין	אוצר של תבואה
	א׳ יפתח תחתיו: 1- חנות צבעין
מותר	2- חנות נחתומין
מותר	3- רפת בקר
אסור	

* עי׳ תוס׳ לעיל יח: ד״ה לא יפתח

נושא
להסביר שיטות רב ושמואל בדנין מחיצה ממלח

מבנה
"ולא פליגי"
דרכים להסביר רב ושמואל - שלא יהא ביניהן מחלוקת

נושא
①-② טעמים להרחקת ריחיים מכותל חבירו

מבנה
"תנור, כירה" סימן נר כדי להקל זיהוי ברייתא המובא בגמ׳ זה מעתנתין בקצר לשיעורים שונים בינין

נושא
איסור בפתיחת מקומות המזיקים לאוצר - דאם [illegible]

נושא
דיוק הסיפא בדנין מחאה מפני קולות של הנכנסים לחצר